NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Kancelária predsedu
Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

Vo fungovaní obchodných spoločností absentuje cielená kontrola zo strany poslancov i kontrolórov

Na pôde Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (NKÚ SR) sa vo štvrtok (14. decembra 2017) uskutočnilo už tradičné každoročné stretnutie zástupcov úradu s vedením Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS). Na spoločnom rokovaní vyhodnocovali zistenia z kontrolných akcií národnej autority v oblasti externej kontroly, realizovaných v priebehu roka 2017, ako aj možnosti prijímania systémových opatrení vo vzťahu k miestnej samospráve. Predseda NKÚ SR Karol Mitrík informoval kolegov zo ZMOS na čele s predsedom Michalom Sýkorom najmä o troch dôležitých prierezových kontrolách, ktoré úrad vykonal v ostatných 12 mesiacoch na úrovni miestnej samosprávy. A to o výkonnostnej kontrole zameranej na zavedenie služieb e-Governmentu, informačných systémov v slovenských obciach a mestách, či o kontrole financovania škôl a školských zariadení v Košickom kraji.

Účastníci stretnutia zároveň diskutovali aj o záveroch z kontroly, ktorá bola zameraná na fungovanie 168 obchodných spoločností s majetkovou účasťou 50 samospráv v rámci celého Slovenska, pričom kontrolóri preverovali dlhodobý majetok v celkovej hodnote takmer 230 miliónov eur. Spoločnosti, ktoré boli zahrnuté do kontrolnej akcie úradu, tvoria podiel skoro 20 % z celkového počtu 876 firiem, v ktorých má majetkový podiel miestna samospráva.

Kontrolný úrad v rámci preverovania činností obchodných spoločností s majetkovou účasťou obcí, miest najčastejšie identifikoval porušenie postupov a procesov stanovených všeobecne záväznými pravidlami pri nakladaní s podielmi samosprávy v kontrolovaných spoločnostiach. A to najmä vtedy, keď sa neschvaľovali členovia obchodných spoločností poslancami miestneho zastupiteľstva, alebo keď zastupiteľstvo nerozhodovalo o strategických dokumentoch spoločností (napr. úprava výšky základného imania, predaj podielu a pod.). Kontrolóri na základe výsledkov kontroly zároveň konštatujú, že možnosť vykonávania vlastníckych práv obcí je veľmi obmedzená v prípade, že väčšinovým podielnikom je súkromný vlastník a samospráva nemá vplyv na prijímanie rozhodnutí kvôli malému podielu na hlasovacích právach celej spoločnosti. Predseda NKÚ SR K. Mitrík zástupcov ZMOS informoval aj o tom, že vo fungovaní obchodných spoločností absentuje cielená kontrolná činnosť nielen zo strany členov dozorných rád, ktorými sú spravidla poslanci miestneho zastupiteľstva, ale aj iniciatíva zo strany hlavného kontrolóra. Na základe vecných zistení kontrolóri úradu konštatujú, že v danej oblasti je systém vnútornej kontroly samosprávy nedostatočný, v mnohých prípadoch až neúčinný, a preto si vyžaduje zmeny.

Obchodné spoločností s majetkovou účasťou samosprávy svoju činnosť najčastejšie zameriavajú do oblastí súvisiacich so zabezpečovaním komunálnych služieb, prevádzkou športových klubov, vysielaním lokálnej televízie či účasťou vo vodárenských spoločnostiach. Hlavným poslaním týchto spoločností má byť dosahovanie zisku. Kontrola však ukázala, že počas kontrolovaného obdobia (2013 – 2016) vykázalo zisk 63 obchodných spoločností a priamy finančný prínos v podobe vyplatenia podielu na zisku bol identifikovaný len u 35 firiem (tabuľka), v ktorých má majetkovú účasť miestna samospráva. Na druhej strane 39 spoločností nedosiahlo zisk ani raz za kontrolované obdobie, boli v strate, čím sa znižovala hodnota majetku obce.

Odporúčania NKÚ SR

NKÚ SR formuloval systémové odporúčania, ktorých uplatňovaním sa má zabezpečiť vyššia efektívnosť samospráv v oblasti nakladania s podielmi v obchodných spoločnostiach. Kontrolóri odporúčajú vytvoriť účinný systém pravidelného monitorovania a hodnotenia hospodárenia spoločností s vlastníckym podielom obce. Zároveň systém monitorovania prepojiť s postupmi miestnej samosprávy, ktoré sú premietané do programového rozpočtovania, prerokovávaného poslancami zastupiteľstva. Takisto odporúčajú dôsledne uplatňovať vlastnícke práva a vyžadovať plnenie povinností dozornej rady, či zohľadňovať význam obchodných spoločností s majetkovým podielom obcí v plánoch kontroly hlavného kontrolóra. Plnenie 216 opatrení, ktoré obce prijali, bude úrad kontrolovať a monitorovať.

Hovorkyňa	Mobil	Telefón	E-mail	Webové sídlo
Daniela Bolech Dobáková	+421 918 765 103	+421 2 501 14 451	daniela.bolech@nku.gov.sk	www.nku.gov.sk

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Kancelária predsedu
Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

Obchodné spoločnosti, ktoré boli finančným prínosom

Obec/mesto/ mestská časť	Obchodná spoločnosť názov	Obchodná spoločnosť IČO	Vlastníctvo	Finančný prínos	Majetkový prínos
Bardejov	Bardterm, s.r.o.	36476277	D100	áno	áno
Čadca	MTS, a.s.	36389480	D20+	áno	áno
Dobšiná	Mestské lesy Dobšiná, spol. s r.o.	31683410	D100	áno	áno
Hlohovec	Bytové hospodárstvo Hlohovec, s.r.o.	36235130	D100	áno	áno
Hlohovec	Mestská ČOV, spol. s r.o.	34132031	D50+	áno	áno
Hlohovec	FCC Hlohovec, s.r.o.	36280437	D20+	áno	áno
Chynorany	Borina, s.r.o.	36298221	D20-	áno	áno
Lučenec	Brantner Lučenec, s.r.o.	31595766	D20+	áno	áno
Lučenec	Veolia Energia Lučenec, a.s.	36629359	D20-	áno	áno
Lučenec	UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., CZ	64948242	D20-	áno	áno
Martin	STEFE Martin, a.s.	36395714	D20+	áno	áno
Martin	Martico, s.r.o.	31559051	D20-	áno	áno
Martin	Brantner Fatra, s.r.o.	31578861	D20-	áno	áno
Moldava nad Bodvou	Tepelné hospodárstvo Moldava, a.s.	36173061	D20+	áno	áno
Nemšová	Mestský podnik služieb Nemšová, s.r.o.	36315109	D100	áno	áno
Prešov	Správa a zimná údržba prešovských ciest, s.r.o.	31719473	D50+	áno	áno
Prešov	SPRAVBYTKOMFORT, a.s., Prešov	31718523	D20+	áno	áno
Prievidza	PTH, a.s.	36325961	D50+	áno	áno
Prievidza	UNIPHARMA PRIEVIDZA- I. slovenská lekárnická a.s.	31625657	D20-	áno	áno
Ružomberok	Technické služby Ružomberok, a.s.	36391301	D20+	áno	áno
Ružomberok	Mestské lesy, spol. s r.o.	31603271	D20+	áno	áno
Spišská Nová Ves	Brantner Nova, s.r.o.	31659641	D20-	áno	áno
Stará Turá	DOLINY, s.r.o.	34126201	D20-	áno	áno
Stará Turá	TECHNOTUR, s.r.o.	36704482	D100	áno	áno
Stará Turá	Lesotur, s.r.o.	36715191	D100	áno	áno
Stupava, Dunajská Lužná, Láb, Zohor	Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s.	35850370	D20-	áno	áno
Štúrovo	Enerbyt, s.r.o.	36753491	D100	áno	áno
Štúrovo	Komunálne služby a odpadové hospodárstvo Štúrovo, a.s.	44564350	D20+	áno	áno
Šurany	Mestský bytový podnik Šurany, s.r.o.	36561011	D100	áno	áno
Šurany	Mestská lekáreň Šurany, s.r.o.	50110705	D50+	áno	áno
Tvrdošín	TERMALŠPORT TS, s.r.o.	36784478	D100	áno	áno
Vráble	VEPOS, spol. s r.o.	36519821	D100	áno	áno
Vráble	Veolia Energia Vráble, a.s.	35802871	D20+	áno	áno
Zvolen	STEFE Zvolen, s.r.o.	31612300	D20+	áno	áno
Zvolen	Spoločnosť Pohronie, a.s.	36004472	D20+	áno	áno

Zdroj: Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Finančný prínos = bol vyplatený podiel na zisku

Hovorkyňa Daniela Bolech Dobáková | **Mobil** +421 918 765 103 | **Telefón** +421 2 501 14 451 | **E-mail** daniela.bolech@nku.gov.sk | **Webové sídlo** www.nku.gov.sk